

Daňová exekuce v praxi obecních úřadů

Mgr. Ing. Radka Malinová

Program

1. Úvod do placení místních poplatků a dalších veřejnoprávních pohledávek spravovaných obecními úřady

2. Pořadí úhrady daně, předexekuční upomínka, nakládání s přeplatky

3. Daňová exekuce – obecná východiska:

- Volba způsobu vymáhání (§ 175 daňového řádu)
- Zahájení exekučního řízení
- Prohlášení o majetku
- Odklad a zastavení daňové exekuce
- Exekuční náklady

4. Daňová exekuce postižením majetkových práv

- Daňová exekuce srážkami ze mzdy
- Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb
- Daňová exekuce příkázáním jiné peněžitě pohledávky
- Daňová exekuce postižením jiných majetkových práv

5. Daňová exekuce prodejem movitých věcí a nemovitých věcí

6. Vztah k insolvenčnímu řízení

Úvod do placení dle daňového řádu

Kde hledat informace:

Právní předpisy (Ústava, LZPS, zákon o místních poplatcích, daňový řád) → komerční právní systémy, <https://www.zakonyprolidi.cz/>

- „Velká“ novela DŘ provedená zákonem č. 283/2020 Sb. + aktuální novely exekučního řízení (chráněný účet, dluhy z dětství, staré bezvýsledné exekuce atd. – co platí i pro veřejnoprávní pohledávky?)

Rozhodnutí správních soudů → <http://www.nssoud.cz>

Rozhodnutí Ústavního soudu → <https://www.usoud.cz>

Stanoviska ombudsmana → <https://eso.ochrance.cz/>

Metodiky, stanoviska MF → <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky>

+ hodí se znát metodiky k vymáhání daní Finanční správy ČR - <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/vymahani-dani/metodika>

Úvod do placení dle daňového řádu

Místní poplatky:

- Zákon o místních poplatcích + daňový řád
 - Správní řád se při správě místních poplatků neuplatní.
- Místní poplatek = daň (§ 2/2 písm. b) + § 2/3 písm. a) DŘ)
 - Ne vše, co obec označí jako „poplatek“ je poplatkem spravovaným jako poplatek dle daňového řádu
- Obecní úřad = správce daně (§10 DŘ)
- Poplatník, plátce poplatku = daňový subjekt (§ 20 DŘ)

Úvod do placení dle daňového řádu

Ostatní veřejnoprávní pohledávky :

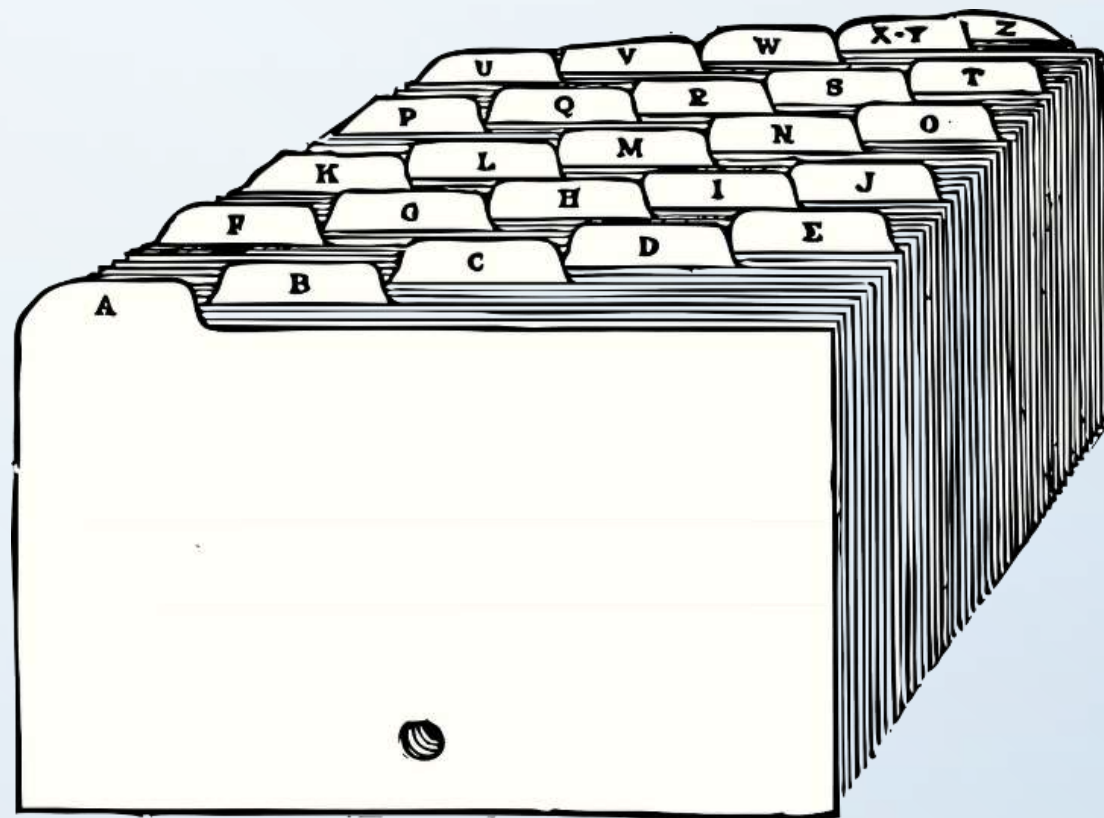
- Speciální zákony + správní řád (nalézací řízení) + daňový řád (placení)
 - Pokuty z přestupkového řízení, náhrada nákladů správního řízení
 - Tzv. dělená správa: §106/2 a 3 SŘ, §§ 161-162 DŘ
- Plnění v dělené správě = daň (§ 2/2 písm. b) + § 2/3 písm. c) DŘ)
- Obecní úřad = správce daně (§10 DŘ + § 161/2 DŘ)
 - Dle § 106/2 SŘ na žádost obecního úřadu provede exekuci
- Povinný = stejná práva a povinnosti jako daňový subjekt (§ 161 DŘ)

Úvod do placení dle daňového řádu

§ 175/3 DŘ: Správce daně je při vymáhání nedoplatku příslušný i k jeho vybrání.

Evidence daní

Evidence daní

Předmětem evidence daní je:

- zaznamenávání **vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností**
 - daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající (§ 3 daňového řádu) x kdy známe její výši?
- a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů,
- evidovaných na osobních daňových účtech.

Evidence daní ≠ účetnictví

Evidence daní

Osobní daňové účty („ODÚ“)

- **vedeny pro jednotlivé daňové subjekty odděleně za každý druh daně/poplatku** (poplatku – např. poplatek za psa, poplatek za komunální odpad atd.).
 - Výjimka – „starý poplatek za komunální odpad“ dle § 10b ZMP a nový poplatek za obecní systém odpadového hospodářství se evidují na stejném ODÚ“ (viz přechodná ustanovení z. 543/2020 Sb.)
- Informace na osobních daňových účtech jsou neveřejné → daňový subjekt má však právo do nich nahlížet (§ 66 odst. 1 DŘ):
 - Má právo pořídit si výpisy či potvrzení skutečností uvedených na osobních daňových účtech (§ 67 odst. 3 DŘ).
 - Má právo nechat si vystavit potvrzení o stavu jeho osobního daňového účtu (§ 151 DŘ).
- Přehled osobních daňových účtů ostatní správci daně (= ti, za které to nezajišťuje MF) zveřejní dle § 56/2 DŘ (informační povinnost).

Evidence daní

Potvrzení o stavu osobního daňového účtu (§ 151 DŘ)

- Vydává se na žádost.
- Jedná se o formální doklad, kterým lze prokázat existenci, resp. neexistenci případných nedoplatků u správce daně.
- Nejedná se o rozhodnutí (přiměřeně se použijí ustanovení § 102 odst. 1 DŘ a § 104 odst. 1. DŘ).
- Daňový subjekt se může proti nesprávnostem v potvrzení bránit námitkou.
- Z potvrzení o stavu osobního daňového účtu musí být patrný původní den splatnosti, popřípadě náhradní den splatnosti, jednotlivých daní.
- Vydání potvrzení je zpoplatněno částkou 100 Kč.

Evidence daní

Evidence daní a GDPR?

- Správce daně může zpracovávat osobní údaje a jiné údaje, jsou-li potřebné pro správu daní, a to jen v rozsahu, který je nezbytný pro dosažení cíle správy daní (§ 9 odst. 3 DŘ).

Kdy lze údaje z evidence vymazat?

- DŘ mezní lhůtu nestanoví → dle komentářové literatury je možné dovodit, že k výmazu údajů může dojít po uplynutí lhůty pro placení daně (= jejím uplynutím zaniká právo daň vybrat).

Pořadí úhrady daně

- Pořadí úhrady daně je závazně stanoveno DŘ → **poplatník ani správce daně se od něj nemohou odchýlit.**
- Obecné pravidlo (§ 152/1 DŘ): **Úhrada na ODÚ** se použije na **úhradu splatných daňových pohledávek** následovně:
 - a) nedoplatky na dani a splatná daň,
 - b) nedoplatky na příslušenství daně,
 - c) vymáhané nedoplatky na dani,
 - d) vymáhané nedoplatky na příslušenství daně.
- Speciální pravidlo pro exekuci (§ 152/2 DŘ) + speciální pravidlo pro insolvenci (§ 152/3 DR)
- Společné: **Úhrada se použije nejdříve na splatné daňové pohledávky s dřívějším datem splatnosti** (§ 152/4 DŘ).

Pořadí úhrady daně

Příklad:

- Obecní úřad **vymáhá** v daňové exekuci vůči poplatníkovi nedoplatek ve výši 500 Kč z roku 2019.
- Současně **eviduje** neuhrazenou část nedoplatku z roku 2020 ve výši 100 Kč a z roku 2021 ve 200 Kč.
- Dne **22. 4. 2022 poplatník uhradil** 1000 Kč. Píše, že platí za rok 2022, protože nechce mít další dluhy.
- Splatnost poplatku za rok 2022 **nastala dne 1. 6. 2022**, poplatek činil 1000 Kč.
- Jedná se stále o stejný poplatek (= jeden ODÚ).

Jak se zaevidují platby poplatníka?

Pořadí úhrady daně

Příklad:

- Obecní úřad eviduje **nedoplatky na místním poplatku za komunální odpad** (starý poplatek dle § 10b + nový poplatek za obecní systém odpadového hospodářství):

- 2020 – 500 Kč poplatek + 300 Kč zvýšení
- 2021 - 1000 Kč poplatek + 500 Kč zvýšení
- 2022 – 1000 Kč poplatek + 500 zvýšení.

V roce 2023 poplatník uhradil 1000 Kč a v roce 2024 dalších 1000 Kč.

Jak se zaevidují platby poplatníka?

Co s roky 2023 a 2024?

Co když by obec měla zavedený poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci?

Nedoplatek (§ 153 DŘ)

Debetní strana (má dáti) > kreditní strana (dal)

- **Neuhrazená daň**, u které již **uplynul den splatnosti**.
- Neuhrazené příslušenství daně (zvýšení MP), u kterého již uplynul den splatnosti.

Nedoplatek (§ 153 DŘ)

- **Vymahatelný nedoplatek x Nevymahatelný nedoplatek**
 - Dlužná daň zůstává nedoplatkem i v případě, že je stanovena náhradní lhůta splatnosti (§ 139 odst. 3 DŘ), do jejího uplynutí je však nevymahatelná.
 - Nedoplatkem zůstává dlužná částka i tehdy, pokud je povoleno její posečkání, i v tomto případě je však nevymahatelná (§ 181/2 písm. c) DŘ)
- Daňový subjekt se stává dlužníkem (§ 176/2 písm.c) DŘ)
- „Terminologický můstek“ k jiným právním předpisům (insolvenčnímu řízení): daňový dluh poplatníka = daňová pohledávka veřejného rozpočtu

Předexekuční upomínka (§ 153/3 DŘ)

- Do 2021 - Správce daně **může daňový subjekt vhodným způsobem vyrozumět** o výši jeho nedoplatků a upozornit jej na následky spojené s jejich neuhrazením.
 - Měl tak učinit nebrání-li mu v tom vážné důvody (např. 5914/2014/VOP, 537/2019/VOP, KS v HK sp. zn. 31 Af 4/2013 nebo NSS 7 Afs 37/2018-51).
- **Od 2021 + ... Správce daně tak učiní vždy, jedná-li se o nedoplatek, který má být poprvé vymáhán;** to neplatí, byl-li daňový subjekt o nedoplatku již dříve vyrozuměn, hrozí-li nebezpečí z prodlení nebo by vyrozumění bylo zjevně neúčelné.
 - Daňová exekuce by neměla být překvapivým krokem. Výzva je varováním, že je zde poslední prostor pro dobrovolnou úhradu před zahájením exekuce.
 - Vyrozumění není nezbytné, pokud již byl DS jednou vyrozuměn – např. i prostřednictvím platebního výměru i tehdy změnila-li se výše nedoplatku (↑↓).
- **Vyrozumění může být neformální** – telefon, e-mail, obyčejná zásilka atd. → pozor však na daňovou mlčenlivost.

Vzor dle MF

<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2020/vzory-rozhodnuti-urcenych-pro-spravu-mis-38970>

Poznámka MF ke vzoru:

... Neformální vyrozumění o výši nedoplatku podle § 153 lze využít i v době od uplynutí splatnosti poplatku a před vydáním platebního výměru. Skutečnost, zda na základě vyrozumění dojde k zaplacení poplatku, však nemá vliv na povinnost stanovení poplatku platebním výměrem, resp. hromadným předpisným seznamem.

Jelikož v daném případě nejde o rozhodnutí, nepoužije se kulaté razítko se státním znakem.

POZN: od roku 2024 nová procesní úprava vyměřování MP – není třeba vždy vydávat rozhodnutí!

Vzor: Vyrozumění o výši nedoplatku

Obecní (městský) úřad
odbor..... (popř. bez označení odboru)

Č.j.

Vyřizuje:

Telefon:

Jméno a adresa příjemce vyrozumění
.....

Věc: Vyrozumění o výši nedoplatku na místním poplatku

Obecní (městský) úřad (dále jen „správce poplatků“) Vás v souladu s ustanovením § 153 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

upozorňuje,

že ke dni nebyla správcem poplatku evidována úhrada místního poplatku....., přestože lhůta splatnosti poplatku stanovená obecně závaznou vyhláškou obce.....č.ze dneuplynula dnem.....

Nedoplatek na místním poplatku Vám byl vyměřen platebním výměrem / hromadným předpisným seznamem/ č.j. ze dne za období v celkové výši Kč.

Žádáme Vás, abyste nedoplatek ve výši Kč neprodleně uhradil na účet správce poplatku č., vedený u, konstantní symbol, variabilní symbol, nebo v hotovosti do pokladny správce poplatku ve dnech....., v době od ... do....

Upozorňujeme Vás, že nebude-li nedoplatek obratem uhrazen, přistoupí správce poplatku bez dalšího k jeho vymáhání (podle ustanovení § 175 a násl. daňového řádu), čímž Vám vzniknou další výdaje.

Pokud byl v mezidobí nedoplatek uhrazen, považujte toto vyrozumění za bezpředmětné.

Poučení:

Proti úkonu při placení daní může osoba zúčastněná na správě daní uplatnit námitku, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla. Námitka se podává u nadepsaného správce místního poplatku (ust. § 159 odst. 1 a 2 daňového řádu).

.....
podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka

Přeplatek (§ 154 – 155b DŘ) + co dělá správce daně sám

Kreditní strana (dal) > Debetní strana (má dáti)

- Přeplatek x Vratitelný přeplatek
- Co dělá správce daně sám s přeplatkem - §154 DŘ

Vratitelný přeplatek (§154/2 DŘ):

- daňový subjekt nemá nedoplatek na jiném účtu,
- jiný správce daně nepožádal o převedení přeplatku
- (x výjimka § 185 odst. 2 DŘ)

Přeplatek od jiného správce daně (§ 154 odst. 4 DŘ)

- **Správce daně** = jakýkoli orgán veřejné moci, který při inkasu peněžitého plnění (daně), postupuje podle DŘ.
- Přednost mají vždy nedoplatky u původního správce daně.
- Podmínkou je **včas podat žádost** (ideálně před vystavením příkazu k vrácení vratitelného přeplatku, nejpozději do jeho vrácení):
 - Žádost má mít náležitosti podání (§ 70/3 DŘ), zpravidla elektronická.
 - **Povinnou přílohou je výkaz nedoplatků (§ 176 odst. 2 DŘ).**
 - Žádosti lze vyhovět pokud přeplatek vznikne do 30 dnů ode dne vyžádání.
 - Je-li žádostí více, provede se úhrada v pořadí, v jakém správci daně žádosti došly.

Vratitelný přeplatek + co může žádat daňový subjekt

Daňový subjekt je oprávněn požádat (§ 155 DŘ) o:

- vrácení přeplatku,
- použití přeplatku na úhradu nedoplatku **jiného daňového subjektu** (u téhož nebo jiného SD),
- převedení přeplatku na jiný osobní daňový účet (**u téhož SD nebo u jiného SD**).

Omezující podmínka – přeplatek alespoň ve výši **200 Kč** (nově i u převodu), nebo výjimečné případy.

Správce poplatku má na vyřízení žádosti 30 dní.

Vratitelný přeplatek + co může žádat daňový subjekt

Žádosti o vrácení, použití nebo převod vratitelného přeplatku správce daně **nevyhoví**:

a) existuje-li odůvodněný předpoklad, že do 1 měsíce ode dne, kdy má být vratitelný přeplatek vrácen, použit nebo převeden, dojde ke vzniku povinnosti uhradit daň na stejném osobním daňovém účtu, nebo

b) vznikl-li tento vratitelný přeplatek v důsledku uhrazení daně, která dosud nebyla pravomocně stanovena nebo u které dosud neuplynul náhradní den splatnosti.

- Příklad: Poplatník zaplatil v březnu poplatek ze psů se splatností podle OZV 1. května daného roku. V dubnu podá žádost o vrácení všech přeplatků, které u něj úřad eviduje.

Vrácení přeplatku

Přeplatek se vrací:

- ve výši, v jaké byl evidován není-li požadována částka nižší,
- v české měně,
- jedním z následujících způsobů:
 - bezhotovostním převodem na účet určený daňovým subjektem
 - poštovní poukázkou
 - v hotovosti do částky 1000 Kč **zveřejní-li** správce poplatku, že takový postup umožňuje a za jakých podmínek

Nevyhoví-li správce poplatku žádosti zcela, vydá **vyrozumění s poučením o možnosti podat do 30 dní námitku.**

Posečkání (splátky) dluhu (§ 156-157 DŘ)

K posečkání může dojít na žádost/z moci úřední.

Zákonem stanovené důvody pro posečkání – při jejich splnění **je na posečkání právní nárok.**

Lhůta pro rozhodnutí o žádosti je 30 dní.

Lze jej povolit nejdříve ode dne splatnosti, a to i zpětně.

Pouze na dobu kratší než 6 let (lhůta pro placení daně).

Povinnost hradit úrok z posečkané částky **se neuplatní** (§ 11/4 ZMP)

Posečkání je překážkou vedení exekuce

Správní poplatek 400 Kč – **neplatí se v případě posečkání z moci úřední – řešení pro malé dluhy?**

+ speciální případ posečkání §175a DŘ – odkladný účinek správní žaloby

Posečkání (splátky) dluhu (§ 156-157 DŘ)

Posečkání (splátky) dluhu

Posečkáním se rozumí situace, kdy Vám úřad povolí dluh zaplatit později, než je uvedeno v rozhodnutí o uložení peněžité povinnosti. Může Vám povolit **odklad povinnosti zaplatit dluh** nebo **rozložení dluhu do splátek**.

Výhodou je, že po dobu posečkání úřad **nemůže vést exekuci**.

Posečkat lze s úhradou dluhů na daních, místních poplatcích, pokutách od úřadů a některých dalších platbách státu.

O posečkání musíte požádat a zaplatit **správní poplatek 400 Kč**.

Pozor, ne každému úřad posečkání povolí. Kdy lze posečkat se zaplacením dluhu, vysvětlíme.

Posečkání není o tom, že dluh úřadu nikdy nezaplatíte. Pouze Vám pomáhá přečkat **aktuální nepříznivou situaci**.

INFORMACE k POSEČKÁNÍ a ROZLOŽENÍ úhrady daně NA SPLÁTKY

Aktualizace k 9. 3. 2021

Daňový subjekt může z důvodu tíživé sociální či ekonomické situace požádat správce daně o posečkání úhrady daně nebo její **rozložení na splátky**.

Právní úprava je obsažena v § 156 a § 157 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**daňový řád**“).

Pokud žádost finančnímu úřadu podáte **do 16. 8. 2021**, je na základě rozhodnutí ministryně financí **správní poplatek** za podání žádosti **prominut**, a tedy jej nehradíte (viz [Finanční zpráva č. 38/2020](#)).

Správce daně může povolit posečkání z následujících důvodů:

Pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu § 156 odst. 1 písm. a) daňového řádu	
např.:	Doložte např.:
Ztráta bydlení – kvůli zaplacení dluhu finančnímu úřadu nevládně spláčet hypotéku nebo platit třeba poplatky v domově důchodců	smlouvy či jiné dokumenty, ze kterých je patrné, kolik musíte měsíčně platit, potvrzení o provedených platbách v bezprostředně předcházejících obdobích
Ormezení zdravotní péče a sociálních služeb – osobní asistence, pečovatelské služby apod.	účtenky, lékařské předpisy a další dokumenty, ze kterých je patrné, kolik platíte
Podnikatelé: ztráta klíčových zakázek či zaměstnanců, omezení provozuschopnosti apod.	smlouvy s obchodními partnery, doklady o povinných platbách souvisejících s provozem podnikání
Obecně: prokažte, jaká je Vaše majetková situace - výpis z bankovních účtů, soupis majetku, přehled příjmů včetně sociálních dávek, přehled výdajů apod.	
Podnikatelé navíc také stav pokladny, peněžní deník, aktuální rozvahu, výkaz zisku a ztráty apod.	

<https://www.ochrance.cz/letaky/poseckani-splatky-dluhu/poseckani-splatky-dluhu.pdf>

<https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-danovy-system-cr/letak.pdf>

Odpis nedoplatku (§ 158 DŘ)

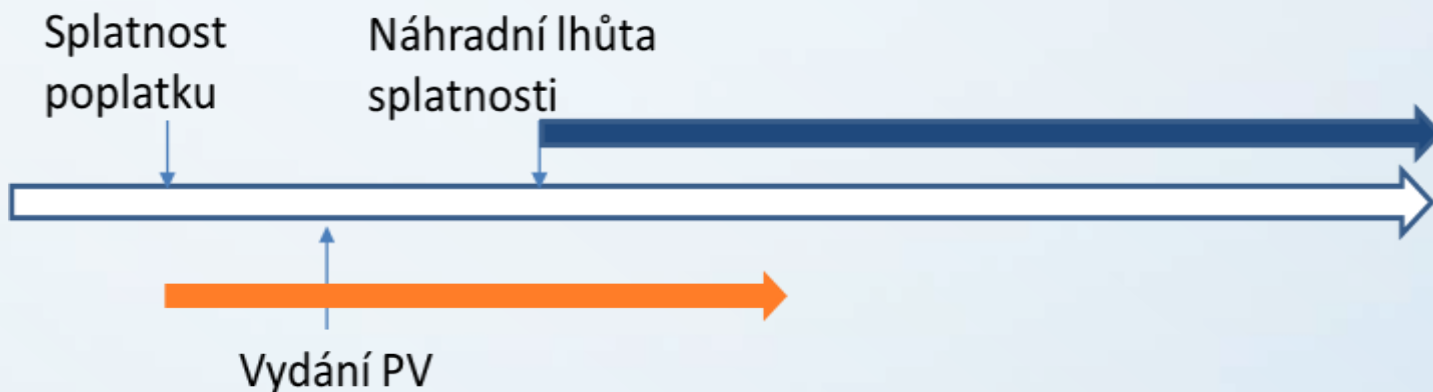
- Správce daně odepíše nedobytný nedoplatek, tj. nedoplatek:
 - který byl bezvýsledně vymáhán, nebo jehož vymáhání by zřejmě nevedlo k výsledku, anebo u něhož je pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek (zásada hospodárnosti), nebo
 - jehož vymáhání je spojeno se zvláštními nebo nepoměrnými obtížemi (dle DZ např. majetek se nachází jen v zahraničí).
- Tyto skutečnosti musí být dostatečně průkazně a spolehlivě prokázány.
- Odpisem dochází **pouze k vnitřní změně v evidenci**, která se navenek neprojevuje = daňový subjekt ji nezjistí.
- Odpisem nedoplatek nezaniká → zaniká až uplynutím lhůty pro placení daně.
- **Předání vymáhání soudnímu exekutorovi není podmínkou pro odpis nedoplatku pro nedobytnost!**

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

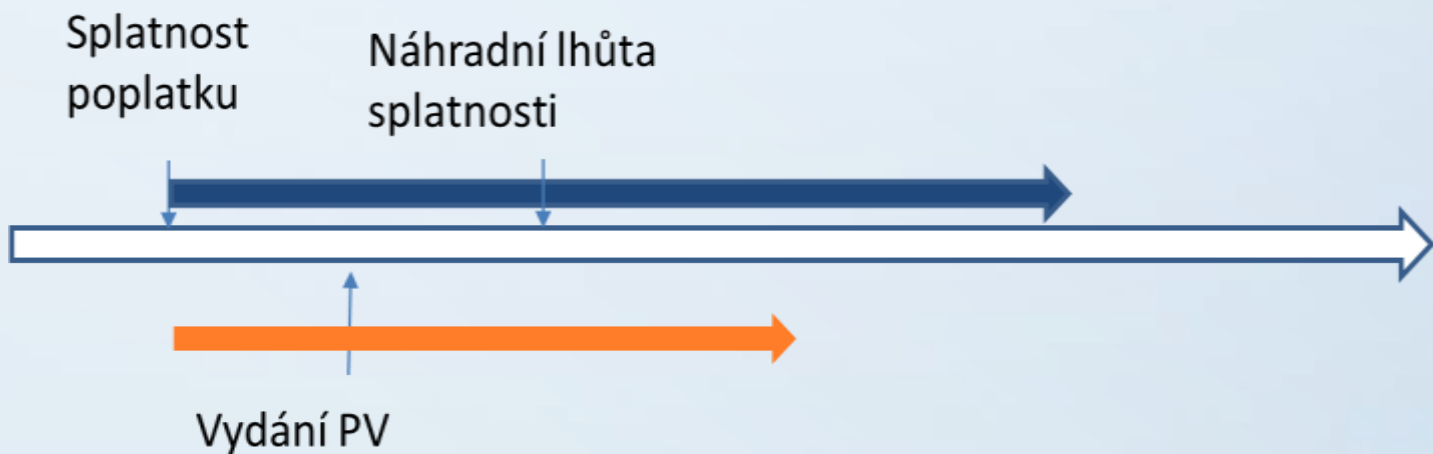
- Vymáhat poplatek je možné vybrat a vymáhat pouze v rámci **lhůty pro placení daně**.
- Jedná se o **prekluzivní lhůtu** – po jejím marném uplynutí pravomoc vybrat daň (poplatek) zaniká. Úřad i soud jsou povinni k jejímu uplynutí přihlídnout z úřední povinnosti!
- **Od 2021 změna začátku běhu lhůty - pouze dnem splatnosti daně.**
 - Lhůta pro placení daně **neskončí dříve než lhůta pro stanovení této daně** (§ 160/7 DŘ).
 - Přejícná ustanovení: Okamžik počátku, běh a délka lhůty pro placení daně, jejíž původní den splatnosti nastal před 1.1.2021 se posuzuje podle starých pravidel.
- Základní délka lhůty pro stanovení daně je **6 let** (§ 160/1 DŘ).
- Různými úkony je možné ji **prodloužit až na 20 let** (§ 160/5 DŘ)/v případě zřízení zástavního práva lze **do 30 let po jeho zápisu** (§ 160/6 DŘ).

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Poplatky za roky 2020 a starší

Poplatky za roky 2021 a novější

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Výčet úkonů prodlužující běh lhůty pro placení daně v DŘ je taxativní (§ 160/3 a 4 DŘ):

**Úkony
přerušující běh
lhůty
(§ 160/3 DŘ)**

**Úkony
stavící běh
lhůty
(§160/4 DŘ)**

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Přerušení běhu lhůty = lhůta pro placení daně běží znovu ode dne, v němž byl tento úkon učiněn.

Úkonem **přerušujícím běh lhůty** pro placení daně je:

a) pravomocné stanovení daně,

pravomocné stanovení daně = PV/hromadný předpisný seznam byl řádně doručen daňovému subjektu (= rozhodnutí je účinné) a nelze se proti němu odvolat (§101/5 DŘ + §103/1 DŘ)

b) zahájení exekučního řízení podle tohoto nebo jiného zákona,

c) zřízení zástavního práva, nebo

d) oznámení rozhodnutí o posečkání nebo rozhodnutí, kterým se mění stanovená doba posečkání.

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Lhůta pro placení daně neběží po dobu:

- a) vymáhání daně soudem nebo soudním exekutorem,
- b) přihlášení daňové pohledávky do insolvenčního řízení nebo do veřejné dražby,
- c) uplatnění pohledávky za majetkovou podstatou u osoby s dispozičními oprávněními během insolvenčního řízení,**
- d) posečkání úhrady daně dle § 157a,**
- e) odkladu daňové exekuce odložené na návrh,
- f) daňové exekuce srážkami ze mzdy, nebo
- g) dožádání mezinárodní pomoci při vymáhání daně.

Lhůta pro placení daně (§ 160 DŘ)

Příklad:

OÚ vyměřil MP platebním výměrem dne 2.1. 2015, PM 6.2.2015, náhradní lhůta splatnosti a vykonatelnost 23.2.2015.

Dne 5.1.2016 vydání exekučního příkazu na srážky ze mzdy. Kdy končí lhůta pro placení daně?

Námitka (§ 159 DŘ)

Prostředek obrany **proti úkonu správce daně při placení daní** (nejde-li o rozhodnutí, proti kterému se lze odvolat):

- Podává se ve 30 denní lhůtě.
- U správce daně, který úkon provedl.
- Nemá devolutivní ani odkladný účinek.
- Správce daně o námitce vydá rozhodnutí, neodůvodňuje se pouze rozhodnutí plně vyhovující.
- Proti rozhodnutí o námitce, nelze uplatnit opravné prostředky.

K DŘ do 2021: Námitka není řádným opravným prostředkem, který je nutno vyčerpat před podáním správní žaloby (RS NSS 1 Afs 271/2016-53) → jeden z důvodů ke změně právní úpravy.

Námitka (§ 159 DŘ)

Změny od 2021:

- Poučení o námitce v rozhodnutí, proti kterému nelze podat odvolání (př. exekuční příkaz) (§ 102/1 písm. f) DŘ)
- Vyrozmívá-li správce daně osobu zúčastněnou na správě daní o úkonu při placení daní, proti němuž lze uplatnit námitku, poučí ji současně o možnosti jejího uplatnění (§159/1 DŘ).
- Prostřednictvím námitky lze brojit proti nečinnosti správce daně při placení (§159/6 DŘ).

Námitka **proti úkonu**

NENÍ řádným opravným
prostředkem

Námitka **proti rozhodnutí**

JE řádným opravným
prostředkem (§ 159/5 DŘ)

Daňová exekuce – obecná východiska

- Je povinností daňového subjektu zaplatit daň řádně a včas → pokud tak neučiní, porušuje své povinnosti.
- Správce poplatku musí činit kroky k zajištění úhrady daně → nemůže rezignovat na její vymáhání (x odpis nedoplatku pro nedobytnost).
- Musí však postupovat **s respektem k právním normám i principům dobré správy.**
- Exekuce = soubor postupů umožňujících vybrat nedoplatky na dani i proti vůli daňového subjektu → významný zásah.
- Cílem exekuce není „trestat“ dlužníka.

Daňová exekuce – obecná východiska

- Dlužné daně (poplatky) lze vymáhat:
 - **v daňové exekuci,**
 - prostřednictvím soudního exekutora,
 - přihlášením do insolvenčního řízení,
 - přihlášením do veřejné dražby.
- Způsob vymáhání nedoplatku lze zvolit pouze takový, aby **výše nákladů poplatníka spojených s vymáháním nebyla ve zjevném nepoměru k výši nedoplatku** (§ 175/2 DŘ).
 - Porušení této povinnosti je nezákonným zásahem (NSS 8 As 143/2014-47).
 - Nedodržení § 175 DŘ je důvodem pro zastavení exekuce (NS 20 Cdo 1766/2019).
- **RS NSS 10 As 25/2020-61:** Podání exekučního návrhu správcem daně jako oprávněným podle § 175 DŘ, je-li vymáhán daňový nedoplatek, nemůže být zásahem podle § 82 s. ř. s., **ochranu poskytnou obecné soudy v civilním řízení.**
- Subsidiární použití OSŘ (§ 177 DŘ) x **pravomoci správce daně upravuje výlučně DŘ.**

Daňová exekuce – obecná východiska

Zjevný nepoměr nákladů a nedoplatku:

- Existuje již řada soudních rozhodnutí.
 - NSS 8 As 143/2014-47 - vymáhání částky 2500,- Kč s náklady potenciálně ve výši 7865 Kč jsou ve zjevném nepoměru.
 - NSS 7 As 310/2017-25 - vymáhání částky 5 600 Kč s náklady potenciálně ve výši 7 865 Kč jsou ve zjevném nepoměru .
 - Existuje i řada rozhodnutí krajských soudů týkající se nižších částek → kde leží konečná hranice zatím nevíme.
- Je třeba zvažovat a poměřovat „plné náklady“ exekuce, nikoliv jejich sníženou sazbu (7 As 310/2017 nebo 3 AS 206/2017).
- V případě dělené správy lze předat vymáhání celnímu úřadu – ten provede daňovou exekuci (§ 106/2 SŘ).
- **Kompletní předávání vymáhací agendy (tedy zcela bez ohledu na výši vymáhaných pohledávek) je v rozporu s právní úpravou.**

Daňová exekuce – obecná východiska

Exekuce dluhů vzniklých v době nezletilosti dlužníka

- Novela provedená zákonem č. 192/2021 – omezení odpovědnosti nezletilých za dluhy z právních jednání v OZ (§ 899a) a jí odpovídající procesní úprava v OSŘ (§ 262c)

§899a OZ: (1) **Splnění peněžitého dluhu z právního jednání nezletilého**, který nenabyl plné svéprávnosti, lze vymoci pouze z majetku, který nezletilý nabyl před nabytím plné svéprávnosti, a majetku, který nabyl právním jednáním vztahujícím se výlučně k majetku nabytému před nabytím plné svéprávnosti; to neplatí pro peněžitý dluh vzniklý při výdělečné činnosti podle § 33. (2) Za peněžitý dluh dítěte, který vznikl z právního jednání učiněného před nabytím plné svéprávnosti, ručí rodič, který za dítě jednal nebo mu k právnímu jednání udělil souhlas; tím není dotčen § 876 odst. 3. Ručitel nemůže vymáhat po dlužníkovi vyrovnání tohoto dluhu.

§262c OSŘ: (1) **Má-li být výkonem rozhodnutí uspokojena peněžitá pohledávka ze závazku povinného vzniklého v době, kdy byl nezletilým**, který nenabyl plné svéprávnosti, lze výkonem rozhodnutí postihnout pouze majetek, který povinný nabyl před nabytím plné svéprávnosti, a majetek, který nabyl právním jednáním vztahujícím se výlučně k majetku nabytému před nabytím plné svéprávnosti; to neplatí pro peněžité pohledávky vzniklé při samostatném provozování obchodního závodu nebo jiné obdobné výdělečné činnosti podle zvláštního právního předpisu. (2) Je-li výkonem rozhodnutí v rozporu s odstavcem 1 poškozen majetek, který nelze výkonem rozhodnutí postihnout, může se povinný domáhat v této části zastavení výkonu rozhodnutí. O tom musí být soudem při nařízení výkonu rozhodnutí poučen.

Daňová exekuce – obecná východiska

Exekuce dluhů vzniklých v době nezletilosti dlužníka

- Z DZ nevyplývá, že by se měla vztahovat i na veřejnoprávní dluhy (daně, pokuty uložené v PZ atd.) x **použitelnost těchto pravidel již ve své praxi akceptovalo jak MF (viz dostupné vzory pro agendu MP), tak i FS a CS.**

Vzor MF: Nařízení daňové exekuce - exekuční příkaz příkázáním pohledávky z účtu (exekuční titul = vykonatelný platební výměr) od 1. 7. 2021 a pozdější:

Dlužník může podat návrh na zastavení daňové exekuce, pokud v daňové exekuci nařízené k vymožení poplatkové povinnosti vzniklé v době, kdy byl nezletilým, který nenabyl plné svéprávnosti, byl postižen majetek, který nabytí po nabytí plné svéprávnosti, nejde-li o majetek, který nabytí právním jednáním vztahujícím se výlučně k majetku nabytému před nabytím plné svéprávnosti; to neplatí pro pohledávky na místních poplatcích vzniklé při samostatném provozování obchodního závodu nebo jiné obdobné výdělečné činnosti podle zvláštního právního předpisu (ust. § 262c o.s.ř.).

- Přejídná ustanovení - § 262c OSŘ se použije i na řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je-li **povinným osoba, která dovršila dvacátý první rok věku nejdříve v den nabytí účinnosti tohoto zákona** + povinné poučování i v dříve zahájených řízeních.

Exekuční titul (§ 176)

Exekučním titulem je

- vykonatelný platební výměr,
 - vykonatelný hromadný předpisný seznam,
 - výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní.
-
- Je základním předpokladem nařízení exekuce.
 - Exekučnímu orgánu obecně nepřísluší přezkoumávat správnost/zákonnost exekučního titulu x **soudní judikatura postupem času však dovodila, že výjimečně lze i v exekuci zpochybnit vykonatelný titul** (např. šikanózní exekuční návrh, zjevná nespravedlnost viz Pl. ÚS 9/15, 8 Afs 250/2018-54 atd.)

Exekuční titul (§ 176 DŘ)

Materiální vykonatelnost exekučního titulu

- Rozsah a obsah toho, co se má vykonat
 - Kdo je povinným
 - Kdo je oprávněným
 - Lhůta k plnění (§ 177 odst. 1 DŘ + § 261a o. s. ř.)

Formální vykonatelnost exekučního titulu

- Rozhodnutí je účinné
- Nelze se proti němu odvolat/odvolán nemá odkladný účinek
- Uplynula lhůta k plnění (§ 103/2 + § 139/3 DŘ)

Exekuční titul (§ 176)

Výkaz nedoplatků (§ 176/2 DŘ):

- označení správce daně, který výkaz nedoplatků vydal,
- číslo jednací,
- označení daňového subjektu, který neuhradil nedoplatek,
- údaje o jednotlivých nedoplatcích,
- podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka; tuto náležitost lze nahradit kvalifikovaným elektronickým podpisem úřední osoby,
- potvrzení o vykonatelnosti,
- den, k němuž je výkaz nedoplatků sestaven.

Jde o vnitřní doklad správce daně (výpis z evidence daní).

Musí z něj být patrné, jak správce daně k výši vymáhané dlužné daně dospěl (NSS 5 Afs 342/2017).

Jeho věcnou správnost lze namítat v exekučním řízení (NSS 9 Afs 52/2015).

Nařízení daňové exekuce (§ 178 DŘ)

- Vydáním exekučního příkazu je zahájeno exekuční řízení → není tedy rozhodné, kdy bude exekuční příkaz doručen dlužníkovi.
- Exekuční řízení lze zahájit tehdy, existuje-li **exekuční titul, dlužník dosud neuhradil a neuplynula-li lhůta pro placení daně.**

Exekuční příkaz je rozhodnutím (§ 102 odst. 1 DŘ)

Výrok exekučního příkazu dále obsahuje :

- a) způsob provedení daňové exekuce,
- b) výši nedoplatku, pro který je exekuce nařizována,
- c) výši exekučních nákladů (§ 183 odst. 1 a 2 DŘ),
- d) odkaz na exekuční titul.

Tip: Vzory exekučních příkazů na webu MF ČR.

Narizení daňové exekuce (§ 178 DŘ)

Exekuční příkaz se **doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky.**

- Lze se však bránit podáním námitky (§ 159 DŘ) nebo návrhem na zastavení exekuce (§ 181/2 DŘ).
- Námitka původně nebyla řádným opravným prostředkem dle SŘS. (RS NSS 1 Afs 271/2016-53).

Pozor! **Od 2021 změna:** Poučení o námitce v rozhodnutí, proti kterému nelze podat odvolání (§ 102/1 písm. f) DŘ) + výslovně v DŘ stanoveno, že námitka je řádným opravným prostředkem (§ 159/5 DŘ)

Nařízení daňové exekuce (§ 178 DŘ)

Daňovou exekuci lze provést **pouze těmito způsoby**

- a) srážkami ze mzdy (§ 187 – 189 DŘ + OSŘ)
- b) příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + OSŘ)
- c) příkázáním jiné peněžité pohledávky (§ 191 DŘ + OSŘ)
- d) postižením jiných majetkových práv (§ 192 DŘ + OSŘ)
- e) prodejem movitých věcí (§ 194 – 232 DŘ + OSŘ)
- f) prodejem nemovitých věcí (§ 194 – 232 DŘ + OSŘ)

I zde platí **zásada přiměřenosti** (§ 5/3 DŘ) - při vyžadování plnění povinností lze použít jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní → subsidiárně se uplatní § **263 a § 264 OSŘ chránící povinného před nevhodně zvolenou exekucí.**

Nařízení daňové exekuce (§ 178 DŘ)

Z hlediska posloupnosti provádění daňové exekuce se lze „inspirovat“ v § 58 EŘ:

Zdroj: Leták ombudsmana: [exekuce.pdf \(ochrance.cz\)](#)

Kde získat informace o majetku dlužníka

Povinnost poskytnout informace mají (dle § 57 DŘ):

- Orgány veřejné moci
 - Osoby, které vedou evidenci osob nebo věcí, ... získávají jiné údaje nezbytné pro správu daní.
 - Zdravotní pojišťovny
 - Banky, spořitelní a úvěrní družstva, platební instituce, ...
-
- **bezúplatně**, na základě žádosti správce daně, v nezbytném rozsahu, nelze-li je získat z vlastní úřední evidence (§ 58/1 DŘ)
 - poskytovány jednotlivě nebo v rozsahu a způsobem dohodnutým mezi jejich poskytovatelem a správcem daně (§ 58/2 DŘ)
 - **primárně je třeba pokusit se získat informace od jiných orgánů veřejné moci, teprve poté od ostatních osob** (§ 58/3 DŘ)

Kde získat informace o majetku dlužníka

Prohlášení o majetku (§ 180 DŘ)

- Nebyl-li /nemohl-li být nedoplatek uhrazen daňovou exekucí příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb
 - Výzva správce daně k podání prohlášení o majetku
 - Lhůta ne kratší než 15 dní
 - Poučení o povinnostech spojených s doručením výzvy a případných následcích spojených s nepodáním prohlášení nebo uvedením nepravdivých anebo hrubě zkreslených údajů.
- Dle § **227 TZ** se dopustí **trestného činu porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku** → bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

Kde získat informace o majetku dlužníka

Prohlášení o majetku (§ 180 DŘ)

- Dlužník je povinen uvést plné a pravdivé údaje o svém majetku, včetně majetku patřícího do SJM.
- Podpis dlužníka musí být úředně ověřen, lze jej podat i ústně do protokolu nebo prostřednictvím datové zprávy,.
- Okruh údajů, které je dlužník povinen uvést stanoví zákon (§ 180/3 DŘ).

Právní jednání dlužníka ohledně majetku po doručení výzvy je **vůči správci daně (až na výjimky) neúčinné** (§ 180/6 DŘ) → následkem je relativní neúčinnost právních úkonů (tj. právní úkon je platný, ale vůči správci daně postrádá právní účinky).

Kde získat informace o majetku dlužníka

Dlužník **není povinen** prohlášení o majetku činit pokud:

- jej učinil v uplynulých 6 měsících (sdělí pouze změny a doplnění)
- je vůči němu zahájeno insolvenční řízení,
- je u dlužníka zavedena nucená správa, dočasná správa nebo správa pro řešení krize, nebo
- Vymáhaný nedoplatek zanikl.

Odklad daňové exekuce (§ 181/1 DŘ)

- Odklad exekuce = **po dočasnou dobu** nebudou realizovány úkony směřující k vymožení dluhu.
- Odložit exekuci lze:
 - na návrh dlužníka nebo z moci úřední (např. § 109/1 písm. c) IZ – po zahájení IŘ nelze exekuci provést),
 - částečně nebo zcela,
 - **zejména** je-li pravděpodobné zastavení daňové exekuce, vyloučení předmětu exekuce, posečkání úhrady nedoplatku.
- Právní účinky provedených exekučních úkonů **zůstávají zachovány**.
- Pominou-li důvody → správce daně **rozhodne** o pokračování.
- Specifická situace v případě **odkladu srážek ze mzdy** (subsidiárně § 289 + § 266 OSŘ – neprovádí/provádí, ale nevyplácí) x **snížení srážek ze mzdy** (§ 187 odst. 3 daňového řádu).

Zastavení daňové exekuce (§ 181/2 DŘ)

Zastavení exekuce - stane-li se exekuce nepřipustnou v průběhu jejího provádění/byla-li nepřipustná v okamžiku nařízení.

Zastavit exekuci lze rozhodnutím:

- na návrh dlužníka nebo z moci úřední,
- částečně nebo zcela,
- z důvodů uvedených v zákoně (§ 181/2 DŘ) → **písm. j) je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.**

Výčet důvodů pro zastavení exekuce je obdobný jako v OSŘ → **lze vycházet ze závěrů civilní judikatury.**

Důvody uvedené v **§181/2 f) a g) DŘ** jsou jedním z projevů procesní ekonomie bránících vynakládání zbytečného úsilí → odpis nedoplatku pro nedobytnost (§158 DŘ).

Zastavení daňové exekuce (§ 181/2 DŘ)

- Správce daně **vydá rozhodnutí** (§ 181/3 DŘ).
- Rozhodnutí se doručuje všem příjemcům exekučního příkazu.
 - Jde-li o částečné zastavení daňové exekuce, doručuje se rozhodnutí pouze dlužníkovi a plátcí mzdy, poskytovateli platebních služeb nebo jinému poddlužníkovi, kterého se částečné zastavení týká.
 - Výjimka - **Rozhodnutí o zamítnutí návrhu na odložení nebo zastavení daňové exekuce se doručuje pouze navrhovateli.**

Proti těmto rozhodnutím nelze uplatnit opravné prostředky → **lze podat námitku (od 2021 povinné poučení v rozhodnutí).**

Exekuční náklady (§ 182 DŘ)

Placení x hrazení exekučních nákladů:

- Exekuční náklady **platí** správce daně.
- Exekuční náklady **hradí** dlužník, pokud daňová exekuce nebyla provedena neoprávněně.

Exekuční náklady se skládají z:

- náhrady nákladů **za nařízení daňové exekuce** → 2 % z exekvované částky (nejméně 500 Kč a nejvýše 500.000 Kč), vznikají vydáním exekučního příkazu
- náhrady nákladů **za výkon prodeje** → 2 % z exekvované částky (nejméně 500 Kč a nejvýše 500.000 Kč), vznikají zahájením dražby/zpeněžením mimo dražbu
- **náhrady hotových výdajů** vzniklých při provádění daňové exekuce (prodej movitých a nemovitých věcí – i když nebyly dokončeny) → ve skutečné výši (např. náklady na odtah/odvoz věcí, uskladnění věcí atd. x ne běžný provoz – mzdové náklady, telefonní poplatky, poštovné).

Exekuční náklady (§ 182 DŘ)

- Exekuční náklady se počítají z vymáhané částky zaokrouhlené na celé stokoruny dolů.
- Exekuční náklady se stanoví:
 - exekučním příkazem (§178/2 písm. c) DŘ – náklady za nařízení exekuce),
 - rozhodnutím (hotové výdaje); proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení + správce daně je oprávněn zadržet částku v očekávané výši hotových výdajů (§184/1 DŘ).
- Exekuční náklady lze požadovat u téhož nedoplatku jen jednou, tj. bez ohledu na to kolika způsoby byl vymáhán (§183/3 DŘ) → ochrana dlužníka před nesprávně zvoleným způsobem exekuce.
- Přednostní uspokojení exekučních nákladů, úhrada hotových výdajů jako první (§ 184/3 DŘ).

Co když dlužník zaplatí po nařízení exekuce „dobrovolně“? Co uděláte s platbou? Jak to bude s exekučními náklady?

Daňová exekuce a SJM (§ 185 DŘ)

- Majetek patřící do SJM/majetek manžela dlužníka = manžel dlužníka má stejné postavení; v pochybnostech se má za to, že majetek patří do společného jmění manželů (movitý a nemovitý majetek) (§ 262a OSŘ, § 185 DŘ).
- Veřejný seznam listin o manželském majetkovém režimu → manželé se jich mohou dovolat vůči třetím osobám – rozhodující je okamžik zápisu (§ 262a odst. 1-3 OSŘ).

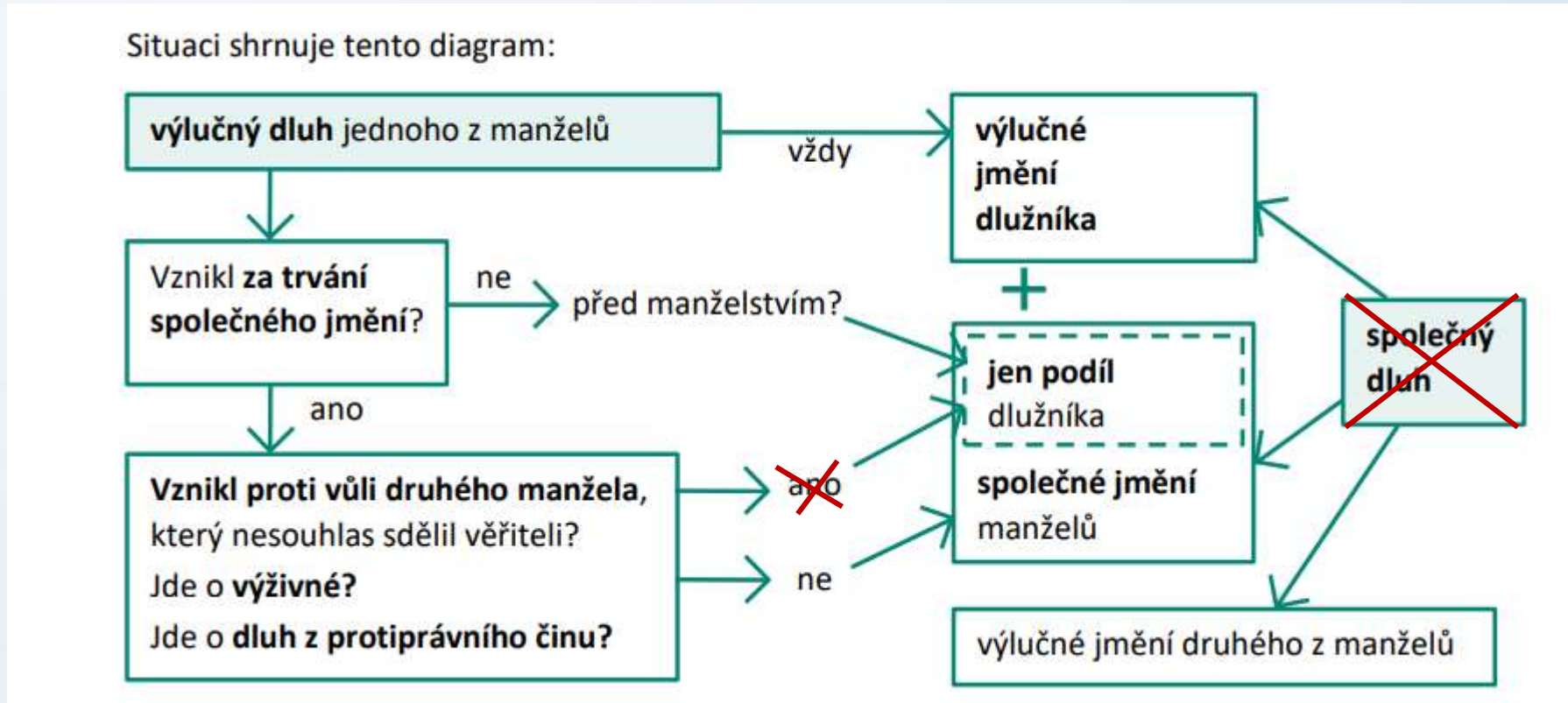
Úprava SJM v občanském zákoníku (§ 708 a násl., § 3028/2 NOZ):

- Daňové pohledávky **vzniklé před 1. 1. 2014** (SOZ) za existence zákonného režimu SJM jsou i po 1. 1. 2014 jeho součástí (KS Ústí nad Labem, sp. zn. 15 Af 58/2014 – 40).
- Po 1. 1. 2014 jsou součástí SJM pouze převzaté dluhy (§ 710 NOZ) → **nespadají sem daně**.
- **Po 1. 1. 2014:** Vznikl-li dluh jen jednoho z manželů za trvání společného jmění, může se věřitel při výkonu rozhodnutí uspokojit i z toho, co je ve společném jmění (§ 731 NOZ) + pouze do výše podílu na SJM, pokud dluh vznikl před uzavřením manželství (§ 732 NOZ)

Tip: Metodický pokyn FS: Společné jmění manželů v daňové exekuci

https://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-jine/800_21_MP_Spolecne_jmeni_manzelu_v_DE.pdf

Daňová exekuce a SJM (§ 185 DŘ)

Zdroj: Leták ombudsmana Exekuce, dostupný z <https://www.ochrance.cz/letaky/exekuce/exekuce.pdf>

Speciální úprava – srážky ze mzdy, příkázání pohledávky z účtu (viz dále).

Přeplatek z daňové exekuce

Přeplatek - oprávněná exekuce (§ 185/2 DŘ)

Převyšují-li peněžní prostředky získané daňovou exekucí částku vymáhaných nedoplatků, vznikne dlužníkovi vratitelný přeplatek, který správce daně vrátí i bez žádosti do 15 dnů.

- Speciální případ vrácení přeplatku z moci úřední (obecná úprava § 154 a násl. DŘ).

Přeplatek – neoprávněná exekuce (§ 155b/5 DŘ)

Vznikne-li v důsledku neoprávněného vymáhání přeplatek, správce daně jej vrátí bez žádosti do 15 dnů ode dne prohlášení neoprávněného vymáhání, pokud

a) je vratitelným přeplatkem, nebo

b) jde o peněžní prostředky pocházející z majetku v rozsahu, v němž tento majetek nepodléhá vymáhání.

Daňová exekuce postižením majetkových práv

Systematicky jsou zde zařazeny:

- **Srážky ze mzdy** (§ 187 – § 189 DŘ)
- **Příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb** (§ 190 DŘ)
- Daňová exekuce příkázáním jiné peněžitě pohledávky (§ 191 DŘ)
- Daňová exekuce postižením jiných majetkových práv (§ 192 – 193 DŘ)

Daňová exekuce postižením majetkových práv (§ 186 DŘ)

- Správce daně ukládá povinnosti dlužníkovi a poddlužníkovi (plátce mzdy, banka atd.), který je oprávněn nakládat s majetkovým právem dlužníka.
- Poddlužník **nesmí pohledávku vyplatit** dlužníkovi, provést na ni započtení atd. + dlužník si u něj **nesmí pohledávku vybrat** → příkazy a zákazy jsou součástí exekučního příkazu → doručením dochází k „zabavení práva“
- Správce daně bezodkladně vyrozumí poddlužníka **o právní moci exekučního příkazu** (vyrozumění se doručuje do vlastních rukou) → právní mocí dochází ke „zpeněžení práva“.

Daňová exekuce postižením majetkových práv (§ 186 DŘ)

- Nesplní-li poddlužník svou povinnost, má správce daně nárok na její splnění od poddlužníka; tento nárok správce daně uplatní podáním žaloby k soudu (tzv. poddlužnická žaloba) → **nelze jej vynucovat ukládáním pořádkových pokut.**
- Pravomoc rozhodovat poddlužnické spory mají **civilní soudy** → příslušným je okresní soud (obecný soud žalovaného § 84 a 85 OSŘ).
- Poddlužnický spor mezi oprávněným a plátcem mzdy (§292 OSŘ), poddlužnický spor mezi oprávněným a poskytovatelem platebních služeb (§ 311 OSŘ).
- Žalobu podává správce daně → proti poddlužníku (dlužník není účastníkem- je třeba jej však informovat) → **rozsudek je exekučním titulem (avšak pouze prostřednictvím soudního exekutora, nikoliv v daňové exekuci).**

Chráněné příjmy (§ 299, § 317-319 OSŘ)

Zůstane mi alespoň část příjmů? Chráněné příjmy.

Některé příjmy exekuci vůbec nepodléhají. Například

- dávky pro osoby se zdravotním postižením (*příspěvek na mobilitu, příspěvek na zvláštní pomůcku*)
 - dávky pomoci v hmotné nouzi (*doplatek na bydlení, příspěvek na živobytí, mimořádná okamžitá pomoc*),
 - příspěvek na péči,
 - jednorázové dávky státní sociální podpory (*porodné, pohřebné*) a příspěvek na bydlení,
 - výživné na dítě,
 - daňový bonus.
- Víc v [§ 317](#) občanského soudního řádu.

Některé příjmy se postihují částečně – srážkami ze mzdy, například

- mzda (plat, odměna z dohod o pracovní činnosti či provedení práce),
- odstupné,
- důchod,
- nemocenské,
- peněžitá pomoc v mateřství,
- podpora v nezaměstnanosti,
- stipendium,
- výsluhy,
- opakující se dávky státní sociální podpory a pěstounské péče.

Víc v [§ 299](#) odst. 1 občanského soudního řádu. Kolik Vám zůstane – v letáku [Srážky ze mzdy](#).

Některé příjmy se postihují částečně – dvě nebo tři pětiny.

Jde o pohledávky (příjmy) podnikatelů z jejich podnikání a autorské odměny plynoucí přímo autorům. Víc v [§ 318](#) a [§ 319](#) občanského soudního řádu. Tři pětiny Vám zůstanou při vymáhání nepřednostní pohledávky a dvě pětiny, když se vymáhá přednostní pohledávka (např. výživné, daně, poplatky, pojistné na veřejné zdravotní pojištění).

- Ne všechny příjmy jde zcela postihnout → ochrana dlužníka, který musí z něčeho uspokojovat zejména základní životní potřeby.
- Chráněné příjmy neztrácejí svůj charakter vyplacením.

Zdroj: Leták ombudsmana Exekuce, dostupný z <https://www.ochrance.cz/letaky/exekuce/exekuce.pdf>

Srážky ze mzdy

(§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

- **Mzda, důchod a jim obdobné příjmy jsou chráněny → nelze je postihnout v celém rozsahu, ale pouze srážkami ze mzdy.**
- Předmětem exekuce je **mzdová pohledávka** (i do budoucna) vůči plátcí mzdy (= specifický druh exekuce příkázáním pohledávky) → tímto způsobem nelze postihnout již vyplacenou mzdu.
- Je-li exekuční příkaz doručen plátcí mzdy až po vyplacení části měsíční mzdy, nepřihlíží se k provedené výplatě a **srážky se provedou tak, jakoby povinný měl za celý měsíc právo jen na mzdu, která mu ještě vyplacena nebyla** (§ 285 odst. 2 OSŘ).
- Dochází-li k výplatě dlužné mzdy za několik měsíců najednou, je třeba vypočítat srážky za každý měsíc zvlášť (§ 286 OSŘ). **Obdobné pravidlo platí i u odstupného** (§ 299 odst. 4 OSŘ).

Srážky ze mzdy

(§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

Výpočet srážek ze mzdy:

- Srážky se provádějí z čisté mzdy (od mzdy se odečte záloha na daň z příjmů + povinné pojistné).
- Do čisté mzdy se započítávají i čisté odměny za vedlejší činnost.
- **Nezapočítává se však do ní náhrada nákladů spojených s pracovním výkonem** (zejména při pracovních cestách) → ohledně těchto částek nelze provést ani exekuci příkázáním pohledávky (NSS 21 Cdo 3774/2013 – a to, i když není výslovně z exekuce vyloučena v § 317 až § 319 OSŘ).

Srážky ze mzdy

(§187 a násl. DŘ + §276 a násl. OSŘ)

Čistá mzda

- nezabavitelná částka na dlužníka
- nezabavitelná částka na každou osobu, které musí poskytovat výživné (viz §278 OSŘ + NV č. 595/2006 Sb. + zákon č. 110/2006 Sb. + zákon č. 117/1995 Sb.)
- Pokud zbytek překračuje dvojnásobek součtu životního minima a normativních nákladů na bydlení, srazí se vše nad tuto částku.
- Zbytek se rozdělí se na třetiny. Pro přednostní pohledávky (daně) se srazí dvě třetiny.

Tip: informační leták od ombudsmana **Srážky ze mzdy**.

Srážky ze mzdy

(§187 a násl. DŘ + §276 a násl. OSŘ)

č i s t á				m z d a			
1				3			2
nezabavitelná částka				mzda po odečtení nezabavitelné částky			část mzdy převyšující součet nezabavitelné částky a částky 28 585,50 Kč
povinný/á	manžel/ka	vyživované dítě		≤ 28 585,50 Kč			
12 704,67	3 176,17	3 176,17	...	1/3	1/3	1/3	
zůstatek				srážky pro nepřednostní pohledávky			
zůstatek				srážky pro přednostní pohledávky			

= daně

Zdroj: Leták ombudsmana Srážky ze mzdy, dostupný z <https://www.ochrance.cz/letaky/srazky-ze-mzdy/srazky-ze-mzdy.pdf>

+ kalkulačka Exekutorské komory ČR https://www.ekcr.cz/?p=kalkulacka_1

Srážky ze mzdy

(§ 187 a násl. DŘ + §276 a násl. OSŘ)

- V případě plurality se srážky provádějí obecně dle svého pořadí + zákon stanoví výjimky (např. výživné) (§ 280 OSŘ).
- V případě změny plátce mzdy exekuce pokračuje → novému plátcovi mzdy správce daně se doručí exekuční příkaz a uloží se mu povinnost, aby pokračoval ve srážkách ze mzdy dlužníka.
- Důležité! **Pořadí zůstává zachováno** (§ 187/4 DŘ) → podmínkou však je, že původní plátce mzdy jím skutečně v den vydání exekučního příkazu ještě byl.
- Proti rozhodnutí o pokračování ve srážkách ze mzdy nelze uplatnit opravné prostředky → **námitka (povinné poučení)**.

Srážky ze mzdy

(§ 187 a násl. DŘ + §276 a násl. OSŘ)

- Srážky ze mzdy **nelze zvýšit nad rámec zákona**, a to ani se souhlasem dlužníka (je-li plátců více, je třeba určit jakou část nezabavitelné částky nemají srážet).
- Snížit srážky ze mzdy lze pouze postupem dle § 187/3 DŘ (neuplatní se částečné zastavení exekuce) → **na návrh dlužníka, ze závažných důvodů, na vymezené období**.
- Pominou-li důvody pro snížení správce daně rozhodnutí o snížení srážky zruší.
- Proti těmto rozhodnutím nelze uplatnit opravné prostředky → lze však uplatnit námitku (povinné poučení).

Srážky ze mzdy

(§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

- Dlužník je povinen **oznámit** vznik nároku na mzdu u jiného plátce mzdy i zánik nároku na mzdu u dosavadního plátce mzdy do 8 dnů ode dne, kdy nastaly tyto skutečnosti (§ 189 DŘ).
- Plátce mzdy je povinen do 8 dnů oznámit správci daně, že
 - u něho nastoupil dlužník nově do práce (tuto informaci by měl zjistit z potvrzení o zaměstnání od původního zaměstnavatele),
 - u něho přestal dlužník pracovat (=skončil pracovní poměr),
 - dlužník nastoupil práci u jiného plátce mzdy (je-li mu tato informace známa).
- Za nesplnění těchto povinností může správce daně **uložit dlužníkovi nebo plátcovi mzdy pořádkovou pokutu do 50.000 Kč.**
- + od 1. ledna 2022 si plátce mzdy může vzít 50 Kč za každý měsíc provádění srážek. Jde o náklady exekuce, které se zaplatí jako první (§ 270 odst. 2 OSŘ)

Srážky ze mzdy (§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

Jiné příjmy dle § 299 OSŘ:

- Plat
- Odměna z DPČ i z DPP
- Odměna za pracovní nebo služební pohotovost
- Z odměny členů zastupitelstva ÚSC
- Dávky státní sociální podpory a pěstounské péče, **které nejsou vyplaceny jednorázově.**

+ Příjmy nahrazující odměnu za práci/ jsou poskytovány vedle ní:

náhrada mzdy nebo platu, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, důchody, stipendia, podpora v nezaměstnanosti a podpora při rekvalifikaci, odstupné – zvláštní úprava v § 299/4 OSŘ od 24.4.2020, atd.

Srážky ze mzdy (§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

Více plátců mzdy (§ 188 DŘ):

- Nařídí-li správce daně provádění srážek několika plátcům mzdy, určí jim, jakou část základní částky nemají srážet.
- Pokud příjem dlužníka nedosahuje u některého plátce mzdy ani výši určené části základní částky, je plátce mzdy neprodleně povinen oznámit to správci daně; **ten pak znovu rozhodne, jakou část základní částky nemá každý plátce mzdy srážet.**
 - Správce daně musí umět v tomto případě vypočítat základní částku (pomůcka např. viz leták ombudsmana Srážky ze mzdy).
 - Řešení pro situace, kdy má dlužník např. více malých úvazků, nebo např. důchod/rodičovský příspěvek + příjmy z brigád/malého úvazku.

Srážky ze mzdy (§ 187 a násl. DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

Srážky ze mzdy pro dluh manžela – změny právní úpravy:

- **Do 31. prosince 2012**

Vyloučeno vést exekuci proti manželu dlužníka, neuvedenému v exekučním titulu.

- **Od 1. ledna 2013 do 30. června 2015**

Možno exekvovat mzdu druhého z manželů, došlo-li k zahájení exekuce po 1. 1. 2013.

- **Od 1. července 2015 do současnosti**

Není možné exekvovat mzdu druhého z manželů.

K přechodným ustanovením viz **NSS 20 Cdo 1874/2016**: Exekuci srážkami ze mzdy manžela povinného a příkázáním jiné pohledávky manžela povinného, prováděnou na základě exekučních příkazů vydaných soudním exekutorem podle § 262a odst. 2 o. s. ř., ve znění účinném od 1. 1. 2014 do 30. 6. 2015, **nelze od 1. 7. 2015 nadále provádět**. Obdobně pro daňovou exekuci KS Ústí nad Labem, sp. zn.15 Af 58/2014 – 40.

Srážky ze mzdy (§ 187 DŘ + § 276 a násl. OSŘ)

Zastavení srážek ze mzdy dle § 290 OSŘ:

- Do 31. prosince 2021: Soud zastaví na návrh plátce mzdy nebo povinného nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, když povinný po dobu jednoho roku nepobírá mzdu buď vůbec nebo alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny.
- Od 1. ledna 2022: Vyjde-li v řízení najevo, že **povinný po dobu 2 let nepobírá mzdu, soud nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy zastaví**. Nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy zastaví soud i tehdy, **vyjde-li v řízení najevo, že povinný nepobíral po dobu 3 let mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být srážky prováděny**. Návrh na zastavení může podat i plátce mzdy.
 - + přechodné ustanovení: započítává se i doba před rokem 2022, pokud povinný během této doby nepobíral mzdu nebo nepobíral mzdu alespoň v takové výši, aby z ní mohly být prováděny srážky.

Vzor: Nařízení daňové exekuce - exekuční příkaz na srážky ze mzdy či z jiných příjmů (exekuční titul = vykonatelný platební výměr)

Obecní (městský) úřad
Odbor (popř. bez označení odboru)

Číslo
Vyřizuje:
Telefon:

V dne

Příjemci rozhodnutí:

Dlužník:
jméno, příjmení, adresa (identifikátor = datum nar., IČO)

Poddlužník:
označení poddlužníka uvedením jména a příjmení/obchodního jména, sídla, data narození/ IČO)

Exekuční příkaz na srážky ze mzdy nebo z jiných příjmů

Obecní (městský) úřad v (dále jen „správce místních poplatků“) podle ust. § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a ust. § 187 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb. daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s přiměřeným použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“),

nařizuje daňovou exekuci srážkami ze mzdy nebo z jiných příjmů

k vymození nedoplatku Kč z titulu vykonatelného platebního výměru č. j. ze dne
a exekučních nákladů za nařízení daňové exekuce dle ust. § 183 odst. 1 daňového řádu ve výši Kč,
celkem tedy pro nedoplatek Kč (slovy: korun českých hal).

(Ize vymáhat více nedoplatků jedním exekučním příkazem, v tom případě je třeba uvést všechny exekuční tituly a jednotlivé částky; exekuční náklady se vypočtou ze součtu jednotlivých nedoplatků dle ust. § 183 odst. 1 daňového řádu)

Shora uvedenému poddlužníkovi
se příkazuje,

aby od okamžiku, kdy mu bude doručen tento exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce prováděl ze mzdy či z jiných příjmů dlužníka stanovené srážky a nevyplácel sražené částky dlužníkovi, a to až do výše nedoplatku, pro který je daňová exekuce nařízena, tj. včetně exekučních nákladů dle ust. § 183 odst. 1 a 4 daňového řádu. Rozsah srážek je podle ust. § 177 odst. 1 daňového řádu stanoven ust. § 277a násl. o.s.ř.

Podle ust. § 187 odst. 2 a ust. § 177 odst. 1 daňového řádu, ust. § 283 a ust. § 291 o.s.ř. je poddlužník povinen částky sražené ze mzdy nebo z jiných příjmů dlužníka (ust. § 299 o.s.ř.) vyplácet shora uvedenému správci místního poplatku na jeho účet č. vedený u

....., konstantní symbol , variabilní symbol.....

Dlužník ztrácí dnem, kdy byl poddlužníkovi doručen tento exekuční příkaz, právo na vyplacení té části mzdy nebo jiného příjmu dle ust. § 299 o.s.ř., která odpovídá výši srážek (ust. § 177 odst. 1 daňového řádu, ust. § 282 odst. 3a ust. § 299 o.s.ř.).

O d ů v o d n ě n í :
nezávazný obecný návrh textu možného znění odůvodnění:
Dlužník nezaplatil vykonatelný nedoplatek uvedený ve výroku tohoto rozhodnutí ve lhůtě splatnosti, ani do dnešního dne. Správce místního poplatku proto přistoupil k vymáhání pohledávky touto daňovou exekucí. Vydaním exekučního příkazu vznikly dlužníkovi další náklady v podobě úhrady exekučních nákladů za nařízení daňové exekuce.

P o u č e n í :
Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou podle ust. § 52 odst. 1 daňového řádu vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob. Za porušení povinnosti mlčenlivosti lze uložit pokutu podle ust. § 246 daňového řádu až do výše 500 000 Kč.

Nesplní-li poddlužník povinnost stanovenou mu exekučním příkazem a zákonem řádně a včas, má shora uvedený správce místního poplatku nárok na její splnění z prostředků tohoto poddlužníka; tento nárok shora uvedený správce místního poplatku uplatní podáním žaloby k soudu (§ 186 odst. 3 daňového řádu).

Poddlužník má vůči dlužníkovi nárok na paušálně stanovenou náhradu nákladů, které mu vznikly za kalendářní měsíc, v němž provádí srážky ze mzdy dlužníka. Náklady poddlužníka jsou náklady exekuce. Provádí-li poddlužník zároveň srážky k vydobytí několika pohledávek vůči témuž dlužníkovi, náleží mu náhrada nákladů pouze jednou. Náhrada nákladů plátce mzdy se uspokojuje před všemi ostatními pohledávkami z první třetiny. Právo na částku náhrady nákladů, jež nebyla odečtena ze sražené částky před jejím vyplacením nebo zasláním, zaniká (§ 270 odst. 2, § 279 odst. 1 a § 291 odst. 3 o.s.ř.).

Dlužník je povinen oznámit shora uvedenému správci místního poplatku vznik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 o.s.ř.) u jiného poddlužníka i zánik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 o.s.ř.) u dosavadního poddlužníka a do 8 dnů ode dne, kdy nastaly tyto skutečnosti. Poddlužník je povinen do 8 dnů oznámit shora uvedenému správci místního poplatku, že:
a) u něho nastoupil dlužník nově do práce,
b) u něho přestal dlužník pracovat,
c) dlužník nastoupil práci u jiného poddlužníka.

Za nesplnění těchto povinností může shora uvedený správce místního poplatku uložit dlužníkovi nebo poddlužníkovi pořádkovou pokutu do 50 000 Kč (§ 189 a § 177 odst. 1 daňového řádu a § 301 o.s.ř.).

Proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky (§ 178 odst. 4 daňového řádu).

Proti tomuto rozhodnutí může osoba zúčastněná na správě daní ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla, podat námitku. Námitka se podává u správce místního poplatku, který rozhodnutí vydal (§ 159 odst. 1 a 2 daňového řádu).

.....
podpis úřední osoby s uvedením jména a pracovního zařazení a otisk úředního razítka

Poznámka: Exekuční příkaz je vhodné doručit nejprve poddlužníkovi a teprve poté dlužníkovi.

Vzory MF:
Exekuční příkaz na srážky ze mzdy či z jiných příjmů (exekuční titul = vykonatelný platební výměr) + další varianty..

Dostupné z:
<https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2020/vzory-rozhodnuti-urceny-ch-pro-spravu-mis-38970>

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

- Postihnout lze jakékoliv peněžní prostředky na účtu x výjimkou jsou prostředky, u nichž speciální předpis vylučuje/omezuje jejich použití pohledávek k jinému než stanovenému účelu (např. účelově určené dotace) (§ 310 OSŘ).
- **Obecné pravidlo:** Exekuce je přípustná pouze tehdy, je-li majitelem účtu dlužník → předmětem exekuce je pohledávka vůči peněžnímu ústavu (NS 21 Cdo 1774/99, NS 20 Cdo 2175/2007).
 - Omylem zasláná platba na účet dlužníka → pouze bezdůvodné obohacení, nikoliv vylučovací žaloba.
- **Výjimka:** Jde-li o dluh pro který lze nařídit výkon rozhodnutí na majetek v SJM, lze vést výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu manžela povinného u peněžního ústavu (§ 262a + § 262b OSŘ).

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

- Exekuční příkaz se doručí poskytovateli platebních služeb dříve než dlužníkovi.
- Poskytovatel platebních služeb je povinen **od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz**, po dobu trvání daňové exekuce nevyplácet peněžní prostředky z účtu dlužníka, neprovádět na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládat; to se týká i peněžních prostředků došlých do **6 měsíců** ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu.
- Je-li více účtů, stanoví správce daně v exekučním příkazu pořadí účtů, v jakém je poskytovatel platebních služeb povinen z nich odepsat peněžní prostředky.

Daňová exekuce příkazáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

- Prove se odepsáním peněžních prostředků dlužníka z jeho účtu (běžný, vkladový), vedeného v jakékoliv měně, do výše částky uvedené v exekučním příkazu a jejich vyplacením správci daně.
- Výjimka 1: Peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům (§ 304a OSŘ).
- Výjimka 2: **Peněžní prostředky do výše do výše trojnásobku životního minima.** Peněžní prostředky se vyplatí povinnému na jeho žádost nejvýše jednou. Povinný o tom musí být při nařízení výkonu rozhodnutí poučen (§ 304b OSŘ).
 - + speciální pravidlo § 304b/4 OSŘ v případě účtu manžela

Daňová exekuce příkazáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

Exekuce příkazáním pohledávky z účtu a mzda po srážkách, jiné nezabavitelné částky (§ 317- §319 OSŘ):

- Prostředky vyplacené na bankovní účet povinného plátcem mzdy/starobního důchodu jako nezabavitelná část mzdy/důchodu **neztrácí** svou povahu tím, že se staly tzv. vkladovou pohledávkou (IV.ÚS 121/16) → nelze je postihnout exekucí příkazáním pohledávky.

Stejně pravidlo platí i ohledně **nepostižitelných částek**:

- Dávky pomoci v hmotné nouzi nelze postihnout exekucí. Pouhou výplatou dávky neztrácejí svůj charakter, ten pozbudou až později, co budou směněny za něco jiného, popř. stanou se úsporou (NS 20 Cdo 4105/2009).

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

Opakování - pohledávky **nepodléhající/podléhající částečně** výkonu rozhodnutí (**§ 317- §319 OSŘ**), zejména jde o:

- peněžité dávky sociální péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, **daňový bonus**, z dávek státní sociální podpory příspěvek na bydlení a jednorázově vyplácené dávky státní sociální podpory a pěstounské péče.
 - X Speciální úprava srážek na příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení na úhradu pokut za přestupky v § 51 a zákona o pomoci v hmotné nouzi.
- Pohledávky fyzických osob, které jsou podnikateli, vzniklé při jejich podnikatelské činnosti, podléhají výkonu rozhodnutí jen dvěma pětinami; u přednostních pohledávek třemi pětinami.

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

Správce daně **nemá povinnost zkoumat povahu prostředků na účtu dlužníka při nařízení exekuce příkázáním pohledávky z účtu** → prokáže-li však dlužník, že část prostředků exekuci nepodléhá, je správce daně povinen exekuci v rozsahu prostředků jí nepodléhajících zastavit (§ 181 odst. 2 i DŘ) daňového řádu) a tyto prostředky vrátit (3397/2018/VOP).

Přísnější výklad: Správce daně je povinen zkoumat, zda uvedené pohledávky nejsou představovány příjmy z dávek důchodového pojištění (popřípadě jinými příjmy, jejichž srážky je třeba podříditi režimu daňové exekuce srážkami ze mzdy) (IV.ÚS 1351/16)

Daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu (§ 190 DŘ + § 303 a násl. OSŘ)

Od 1. 7. 2021 zavedení institutu chráněného účtu (§304c a násl. OSŘ):

- pouze pro fyzické osoby
- Zřízení v několika krocích: potvrzení od plátců chráněných příjmů (zaměstnavatel, ČSSZ atd.)- formulář MS + oznámení exekutora bance + podání žádosti o zřízení chráněného účtu s prohlášením, že zatím nemáte chráněný účet
- Povinnost peněžního ústavu bezúplatně uzavřít smlouvu o chráněném účtu a vést jej.
- Na chráněný účet banka převede dosud nevybraný trojnásobek životního minima z blokováného účtu + příjmy, které po zřízení chráněného účtu přijdou na blokováný účet z účtů uvedených v oznámení exekutora.

Pravomoc správce daně „zřídit“ chráněný účet?

Daňová exekuce příkázáním jiné peněžitě pohledávky (§ 191 DŘ + § 312 a násl. OSŘ)

- Nelze-li vést exekuci jiným způsobem (srážky ze mzdy, příkázání pohledávky z účtu, postižením jiných majetkových práv, mobiliární exekuce)
 - Uplatní se ochrana pohledávek nepodléhajících výkonu rozhodnutí (§ 317-319 OSŘ).
 - Např. penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření, životní pojištění, pohledávky vězně za věznicí.
 - Od 1. ledna 2025 bude změna u **pohledávek vězně za věznicí** provedená zákonem, kterým se mění zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=9&t=509>.
- Musí se jednat o peněžitou pohledávku existující v době vydání exekučního příkazu/ lze i pokud se pohledávka dlužníka se stane splatnou teprve v budoucnu, jakož i v případě, že dlužníkovi budou dílčí pohledávky z téhož právního důvodu v budoucnu postupně vznikat.
- Exekuční příkaz se doručí poddlužníkovi dříve než dlužníkovi – obdobná pravidla jako v případě exekuce příkázáním pohledávky z účtu.
- Úkony potřebné k vyplacení pohledávky dlužníka správci daně, které přísluší dlužníkovi, může místo něho provést správce daně (např. vypovědět a vyplatit připojištění /spoření).

Daňová exekuce postižením jiných majetkových práv (§ 192 a § 193 DŘ + 320 a 320a OSŘ)

- Postihována majetková práva, která nemají povahu peněžité pohledávky, nejsou ryze osobními právy, jsou převoditelná a nejsou majetkovými právy postihovanými přímo jinými způsoby výkonu rozhodnutí.
 - Např. právo na vydání nebo dodání movitých věcí, obchodní podíl, vydání peněz ze soudní úschovy apod.
- Cílem je zpeněžit majetkové právo → př. správce daně postihne právo na vydání věci z kupní smlouvy, tuto získá a následně ji zpeněží v rámci dražby.

Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí (§ 194 a násl. + § 321 a násl. OSŘ)

- V agendě obecních úřadů k exekuci prodejem movitých/ nemovitých věcí bude docházet spíše ojediněle → teprve nelze-li exekuci provést jinými způsoby.
 - Exekuce prodejem nemovitých věcí – omezení v případě nemovité věci, ve které **má povinný místo trvalého pobytu**, pokud výše všech pohledávek povinného k okamžiku zahájení dražebního jednání nepřesahuje **100 000 Kč bez příslušenství** (§ 336i/2 OSŘ).
 - Metodická pomoc od krajských úřadů?
- Postižení majetku dlužníka a stanovení jeho ceny → zpeněžení (dražba (§ 194 - §202 DR)/ mimo dražbu (§ 212- §214 DR)) → rozvrhové řízení (§ 228 DR).
- Vyloučení majetku z daňové exekuce (§ 179 DR) – typicky u vlastnického práva jiné osoby než dlužníka.

Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí (§ 194 a násl. + § 321 a násl. OSŘ)

- Movité věci lze sepsat jen v bytě dlužníka nebo na jiném místě, kde má dlužník své věci → možnost zjednat si přístup do těchto prostor (§203 DŘ)
 - Byt dlužníka je zejména vlastní byt, byt, který má povinný v nájmu nebo podnájmu, byt (místnost), který obývá v domě (bytě) svých rodičů, manžela, druha, rodičů manžela apod., byt někoho jiného, ve kterém se povinný zdržuje (trvale, či přechodně) – není jen na návštěvě, místnost v ubytovně, nebo hotelový pokoj.
- Některé věci nelze vůbec postihnout (§ 322 OSŘ) – věci, které povinný nezbytně potřebuje k uspokojování hmotných potřeb svých a své rodiny nebo k plnění svých pracovních úkolů, jakož i jiných věcí, jejichž prodej by byl v rozporu s dobrými mravy a jejichž počet a hodnota odpovídá obvyklým majetkovým poměrům.

Exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí (§ 194 a násl. + § 321 a násl. OSŘ)

Které věci mi exekutor nesmí vzít?

Postihnout nelze věci, které **nezbytně potřebujete k uspokojování hmotných potřeb** svých a své rodiny nebo **k práci**, i jiné věci, jejichž prodej by byl nemorální.

Exekuci nepodléhají zejména

- **běžný oděv**, včetně prádla a obuvi,
- **obvyklé vybavení domácnosti**, zejména lůžko, stůl, židle, kuchyňská linka, kuchyňské nářadí a nádobí, lednička, sporák, vařič, pračka, vytápěcí těleso, palivo, přikrývka a ložní prádlo, pokud hodnota takové věci zjevně nepřesahuje cenu obvyklého vybavení domácnosti,
- **studijní a náboženská literatura, školní potřeby a dětské hračky**,
- **sňubní prsten, písemnosti osobní povahy, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se povinného nebo členů jeho rodiny** a nosiče dat těchto záznamů, pokud nelze takové záznamy přenést na jiný nosič dat, a jiné předměty podobné povahy,
- **zdravotnické potřeby** a jiné věci, které kvůli své nemoci nebo tělesné vadě potřebujete sám/sama nebo člen domácnosti,
- **hotové peníze** do dvojnásobku životního minima (**7 720 Kč**),
- **domácí mazlíčci** (zvířecí společníci).

Pokud podnikáte, nelze zabavit věci, které k tomu nezbytně nutně potřebujete. To neplatí při vymáhání pohledávky zajištěné zástavním právem k takovým věcem. *(Pokud provozujete taxislužbu a máte k tomu pět aut, nechá Vám exekutor jen jedno. Pokud ale myslíte, že máte životoschopný podnik, navrhněte exekutorovi, aby nařídil exekuci postižením závodu.)*

Kdyby exekutor (jeho vykonavatel) sepsal takové věci, můžete **do 15 dnů** k exekutorovi podat **návrh na částečné zastavení exekuce**.

Zdroj: Leták ombudsmana Exekuce, dostupný z <https://www.ochrance.cz/letaky/exekuce/exekuce.pdf>

Vztah k insolvenci (§ 242 a § 243 DŘ)

Dlužník je v úpadku, jestliže má

- více věřitelů (nestačí pouhá pluralita závazků) a
- peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a
- tyto závazky není schopen plnit (musí se jednat o objektivní neschopnost nikoli pouze o neochotu plnit).

Zjistí-li insolvenční soud úpadek dlužníka → **rozhodne o úpadku a způsobu jeho řešení (nejčastěji oddlužení, konkurz).**

Majetek, který je určen k uspokojení dlužnickových věřitelů = majetková podstata (co do ní spadá upravuje IZ).

Relevantní informace z insolvenčního řízení jsou dostupné v insolvenčním rejstříku (+ speciální úprava doručování).

Vztah k insolvenční (§ 242 a § 243 DŘ)

- **Daňové pohledávky, které vznikly ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku do ukončení insolvenčního řízení, jsou pohledávkami za majetkovou podstatou** (§ 242 DŘ) → uplatňují se u insolvenčního správce, jsou uspokojovány v termínech splatnosti v plné výši, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné.
- Ostatní daňové pohledávky (vzniklé do rozhodnutí o úpadku) → je potřeba je včas a řádně přihlásit do insolvenčního řízení, uspokojují se v závislosti na způsobu řešení úpadku.
- Vznik daňové pohledávky → § 3 DŘ – daňová povinnost vzniká okamžikem, kdy nastaly skutečnosti, které jsou podle zákona předmětem daně, nebo skutečnosti tuto povinnost zakládající.
- Dle § 170/1 písm. d) IZ se neuspokojují mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka, s výjimkou penále za nezaplacení daní, poplatků, a jiných obdobných peněžitých plnění

Vztah k insolvenční (§ 242 a § 243 DŘ)

Po zahájení insolvenčního řízení **lze daňové řízení zahájit a v celém daňovém řízení pokračovat**, s výjimkou daňové exekuce, kterou lze nařídit, avšak nelze ji provést, pokud insolvenční zákon nestanoví jinak.

- I po zahájení insolvenčního řízení lze poplatek splatný před rozhodnutím o úpadku vyměřit a přihlásit do insolvenčního řízení.
- Pohledávku lze přihlásit i pokud se vyměření nestihne → doložit rozhodnutí do přezkumného jednání/ do skončení osobního jednání s dlužníkem v případě oddlužení → právní moc rozhodnutí – speciální pravidlo v § 243 DŘ.

MF – „Odpověď na dotazy k problematice insolvenčního řízení“ - lze stáhnout z <https://www.olkraj.cz/danovy-rad-cl-5332.html>

+ k pokutám z přestupkových řízení článek: Pokuta za přestupek a oddlužení pachatele dostupný z <https://advokatnidenik.cz/2022/09/15/pokuta-za-prestupek-a-oddluzeni-pachatele/>

Vztah k insolvenční (§ 242 a § 243 DŘ)

- Přeplatek vzniklý na základě daňových povinností, které vznikly **nejpozději dnem předcházejícím dni účinnosti rozhodnutí o úpadku**, se použije **pouze na úhradu splatných daňových pohledávek, které nejsou pohledávkami za majetkovou podstatou (= musí se přihlásit, aby mohl přeplatek použít)**, nejpozději do jejich přezkoumání.
- Přeplatek vzniklý **na základě daňových povinností, které vznikly v době ode dne účinnosti rozhodnutí o úpadku**, se použije **pouze na úhradu splatných pohledávek za majetkovou podstatou**.
- V ostatních případech náleží přeplatek do majetkové podstaty dlužníka a správce daně jej nemůže započíst na dlužníkovy nedoplatky.

Děkuji za pozornost.

